Спадщина транзитного порту

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Вільний порт як засадничий принцип

Комерційна ідентичність Сінгапуру визначилася ще під час його заснування. Вільний порт 1819 року не стягував мит із торгівлі й запрошував купців усіх націй користуватися його гаванню. Цю політику докладно розглянула частина A цієї книги. Транзитний порт, що виріс навколо гавані, збирав продукцію архіпелагу, товари Китаю та Індії й промислові вироби Європи, сортував їх, визначав їхній ґатунок і перерозподіляв на віддалені ринки. Розділ IV частини A описав джонки, прау й судна приватних торговців (country ships), які заходили до порту, а також кредитні ланцюги, що пов'язували торговельні агентські доми на річці з купцями регіону.

Уже тоді значна частина вартості, яку додавав Сінгапур, полягала в послугах, що супроводжували товари. Купці оцінювали контрагентів, яких рідко могли перевірити,

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

надавали кредит на великі відстані та брали на себе ризик мінливих цін. Вони покладалися на поєднання особистої довіри, громадських інституцій та англійського торговельного права. Саме ці функції виконує сучасний торговельний дім. Сінгапур виконує їх уже два століття в різних формах. Уряд незалежної республіки прямо спирається на цю історію. У статті 2023 року високопосадовець Enterprise Singapore нагадав, що вже в XIX столітті Сінгапур був ключовим транзитним портом для таких товарів, як прянощі, а після того як 1819 року він став вільним портом, трейдерів сюди приваблювало ще більше.[1]

Від транзитного порту до промислової економіки

У десятиліття здобуття незалежності модель транзитного порту досягла своїх меж. Населення зросло набагато більше, ніж могла забезпечити роботою сама лише торгівля. Після 1965 року рівень безробіття коливався між 10 і 12 %, що загрожувало громадськими заворушеннями.[2] Конфронтація з Індонезією після 1963 року та відокремлення від Малайзії 1965 року, які розглядає розділ II частини C, відрізали Сінгапур від частини його традиційного гінтерланду. Уряд дійшов висновку, що місто більше не може жити лише з торгівлі.

Відповіддю стала індустріалізація. Ще 1961 року уряд заснував Раду економічного розвитку (EDB), щоб очолити кампанію із залучення інвестицій.[3] На намитих землях у Джуронгу будували промислові зони, а міністри їздили за кордон, щоб привабити іноземних інвесторів. Ця стратегія, яку описує розділ III частини C, за два десятиліття перетворила Сінгапур із транзитного порту на виробничу економіку. Транзитний порт пережив цю зміну. 2000 року реекспорт усе ще становив 43 % товарного експорту

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Сінгапуру.[4] Давня функція збереглася поруч із новою, а згодом повернулася в іншій формі — як офшорна торгівля, яку розглядає цей розділ.

Нафтопереробка та перші трейдери

Містком між давнім транзитним портом і сучасним торговельним хабом стала нафта. Shell давно використовувала Пулау-Буком, острів на південь від головного острова, як базу для зберігання та розподілу. У 1960-х роках Сінгапур залучав нафтові мейджори, зокрема Esso, Mobil і Singapore Refining Company, до будівництва нафтопереробних заводів на прибережних островах.[5] До середини 1970-х років Сінгапур став третім за величиною центром нафтопереробки у світі.[6] Пізніше сім південних острівців об'єднали в острів Джуронг. Намивання почалося 1995 року, а 14 жовтня 2000 року острів офіційно відкрили. Це консолідувало кластер нафтопереробки й нафтохімії.[7] Розділ II цієї частини докладно розглядає нафтопереробні заводи та термінали зберігання.

Нафтопереробним заводам потрібна сира нафта, а вироблені ними продукти треба продавати. Навколо них виросли відділи маркетингу та постачання нафтових компаній, брокери, що зводили покупців і продавців, і незалежні трейдери, які купували й продавали вантажі за власний рахунок. Vitol, заснована в Роттердамі 1966 року, відкрила сінгапурський офіс 1979 року.[8] 1988 року за нею з'явилася Kuo Oil — сінгапурська компанія, яку заснували підприємці Пітер Фу (Peter Fu) та Онг Бенг Сенг (Ong Beng Seng).[9] Наприкінці 1980-х років уряд визнав, що фізична нафтова галузь породила торговельну спільноту, діяльність якої варто розвивати як самостійну.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Що передав транзитний порт

Три елементи транзитного порту перейшли до торговельного хабу. Перший — відкритість. Сінгапур залишився портом і ринком, де вести бізнес може будь-який прапор і будь-яка національність. Нині це означає, що трейдери зі США, Європи, Китаю, Індії, Японії та країн Перської затоки працюють пліч-о-пліч. Другий — поєднання торгівлі та фінансів. Валютні банки XIX століття, які розглядає розділ II частини B, фінансували транзитний порт. Міжнародні банки XXI століття фінансують торговельний хаб за допомогою інструментів, які описує розділ I частини H. Третій — опора на передбачуваний правовий порядок, від англійського торговельного права колоніальних судів до договорів, судів та арбітражних установ, які розглядає частина F.

Четвертий елемент помічають рідше. Транзитним портом XIX століття керувала держава, яка розуміла, що її доходи залежать від торгівлі, і тому звільняла торгівлю від податків. Торговельним хабом XXI століття керує держава, яка розуміє, що її добробут залежить від торговельних компаній, і тому оподатковує їхній кваліфікований дохід за зниженими ставками. Інструменти різні: вільний порт скасував мита, а Програма глобального трейдера знижує податок на доходи. Проте базова політика — торгівля має нести якомога менший фіскальний тягар — та сама, яку розділ I частини B простежив до фіскального устрою коронної колонії.

Примітки

1. Lee Pak Sing (Assistant Chief Executive Officer, Trade and Connectivity, Enterprise Singapore), “Singapore – a vital link in the global energy supply

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

chain", *The Business Times*, 4 вересня 2023 р., передруковано JTC Corporation 10 листопада 2023 р. (jtc.gov.sg, дата звернення: листопад 2026 р.): "In the 1800s, Singapore was already a key entrepot for commodities such as spices"; "Traders were further attracted to Singapore when it became a free port in 1819." ↩

2. Wikipedia, "History of the Republic of Singapore" (дата звернення: листопад 2026 р.): транзитна торгівля "was no longer sufficient to support the large population"; "The unemployment rate ranged between 10 and 12%", що "threatened to create civil unrest". ↩

3. Wikipedia, "Economy of Singapore" (дата звернення: листопад 2026 р.): 1961 року "the Singapore Government established the Economic Development Board to spearhead an investment drive". ↩

4. Wikipedia, "Economy of Singapore" (дата звернення: листопад 2026 р.): "Re-exports accounted for 43% of Singapore's total sales to other countries in 2000." ↩

5. Lee Pak Sing, "Singapore – a vital link in the global energy supply chain", *The Business Times*, 4 вересня 2023 р., передруковано JTC (дата звернення: листопад 2026 р.): "Singapore started off by courting oil majors such as Esso, Mobil Oil and Singapore Refining Company … to operate oil refinery facilities here in the 1960s." ↩

6. Wikipedia, "History of the Republic of Singapore" (дата звернення: листопад 2026 р.): Сінгапур "attracted big oil companies like Shell and Esso" і став "the third largest oil-refining centre in the world by the mid-1970s". ↩

7. Wikipedia, "Jurong Island" (дата звернення: листопад 2026 р.): утворений із семи острівців площею близько 991 га, розширений приблизно до 3500 га; "Physical land reclamation began in 1995, and Jurong Island was officially opened on 14 October 2000"; нафтопереробні заводи потужністю 1,5 млн барелів сирої нафти на добу. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

8. Vitol, “About” (vitol.com, дата звернення: листопад 2026 р.): “Founded in Rotterdam in 1966 by Henk Viëtor and Jacques Detiger”; лондонський офіс 1969 року; сінгапурський офіс 1979 року; понад 40 офісів у світі. ↩

9. Lim Hng Kiang, міністр торгівлі та промисловості, промова на Global Trader Networking Dinner 2009, Raffles City Convention Centre, 26 травня 2009 р. (mti.gov.sg, нині meti.gov.sg, дата звернення: листопад 2026 р.): “Singapore-headquartered Kuo Oil, set up by businessmen Peter Fu and Ong Beng Seng in 1988”. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.